

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dimars 24 de Janer de 1899

Núm. 3803

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Plan 1
n provincies trimestre. . . . . 3'50
Extranger y Ultramar. 2
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'itografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d'una
acceptació general, son las millors
probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de. . . . .

TOS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRÉLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

Memoria

Llegida en la Junta general de la Associació Agrícola de Reus y sa Comarca lo dia 10 del corrent mes de Janer.

Cumplint una de las prescripcions dels Estatuts de la Associació Agrícola de Reus y sa comarca que imposa a son Secretari, aquest passa a donar compte dels actes realitzats per la Junta Directiva durant l'any 1898.

Un deber sagrat obliga a fer menció, en primer terme dels companys que ns han abandonat deixant aquesta vida, los quals en dit període han sigut: don Joseph Iglesias Albanés, don Joseph Maria Martorell Sardà, don Joseph Colom Sugrañes, don Vicents Batlle Llauredor y donya Antonia Garcia Terrafeta, viuda del que fou digne individu de la Junta don Joan Olivá Martí. Al esmentar la pèrdua de dits socis, fem constar la pena ab que hem vist la desaparició de tan dignes socis d'aquesta societat.

La marxa d'aquesta Associació ha continuat progressiva, havent sigut en lo present any d'un gran èxit lo resultat de la subasta del sofre y del sulfat que si be en los anteriors sempre havia donat als associats un benefici positiu, may havia estat tan gran com en lo de que fem menció, puig lo sofre flor, se subastá enguany a 12 pessetas, lo molt a 8 y 'l gris a 5'50 lo sach de son respectiu pes, y, mentres se repartia als socis a dits tipus, lo comerç venia ditas mercaderias a 2, 2 y mitja y fins a 3 pessetas més car per sach de las idéaticas classes. Lo mateix succehí ab lo sulfat que s'obtingué a 55 pessetas los 100 kilos, mentres que a la plassa se venia a 70 pessetas y a més, colcant per tal motiu als socis de la Agrícola en una situació per demés favorable, en quant a la economia en los preus del sofre y sulfat, a més de que tenien la seguretat de que las classes eran de lo millor en son género, segons los análisis previs que dels mateixos se fa sempre.

Un altre dels fets culminants y de grandissima trascendencia es la campanya empresa y sostinguda ab inmillorable èxit ab motiu de la venta de la brisa. Los compradors d'aquest residuo del rahim s'havien coaligat ó convingut a fi de poguer comprar a un preu baix en extrèm perjudicant notablement als agricultors en benefici dels fabricants d'esperit. La Associació Agrícola al tenir noticia de dit conveni

cridá als culliters de ví a una reunió general, després a un altra y a un altra y totas las que van ser precís fins a conseguir una unió també, y més forta que la dels fabricants, puig del preu que obriren (que fou de 8 y 9 rais, s'aná aumentat fins al tipo major que 'ls fabricants havian acordat comprar; més, comprenent aquesta Associació que no arribava encara al preu que deuria haver arribat, acordá encuparla y to's saben lo resultat que ha tingut fins ara que s'han repartit ja a compte dels sach de brisa entregats 4 pessetas per cada hù, sens perjudici de refegir lo que després de la liquidació resultarà. La ventatja obtinguda ha sigut una victoria per la Associació, puig tothom sap que 'ls sach de brisa eran de pes ó volumen arbitrari lo que d'any en any feya que 'ls sach s'anessin tornant grans. Donchs la Associació ha conseguit vendre la brisa a pes y dit está que en los anys vinents s'establirà aquest règimen de venda. La campanya de la brisa ha donat uns resultats bons per ara y la Comisió creu que 'ls donará millors si, lo que's d'esperar, no hi ha cap contratemps. Aquest assumpto ha demostrat una vegada més la bondat del refrán que diu «la unió fa la forsa», y aixís, donchs, unímnos y serém forts y sent forts los agricultors no serán may vensuts per sos contraris los que no tenen l'agricultura en lo concepte que's mereix que's la font y origen de totas las riqueses del País.

La Junta Directiva, atenta sempre als interessos agricolas, al tindre anguaney coneixement de que en los pressupostos del Estat volian recargar la riquesa agrícola ab motiu de la desastrosa guerra colonial, va acudir al govern ab continuas instancias y, gracias tal volta a que tots los agricultors d'Espanya demanavan protecció, recarregá sols un 10 per 100 la contribució y la riquesa rústica mentres que la urbana la aumentaba un 30 per 100 y un 40 la industrial. Aceptada a la forsa la tributació aumentada, al cessar las causas que motivaban l'aument, que era la guerra, la junta va creure dirigir-se altra vegada al Govern Central demanantli que, sent acabada la guerra de Cuba y Filipinas, tragués dit augment posat ab motiu d'aquella guerra: més, com tothom sap, costan molt a Espanya de treure los impostos nous, que, anant seguint, se fan vells y allavors ja ningú pensa en alliviar al contribuent.

Creient també la Junta que l'administració d'Espanya necessita una regeneració, demaná també a

S. M. la Reyna que deixi administrar totas las contribucions a una Diputació Catalana, única en nostre Principat, ab lo qual s'evitarien molts abusos que's cometen avuy.

La Junta Directiva ha d'innovar a la general un projecte de gran utilitat pera l'agricultura que's bon segur ha d'agradar a tots los ayments dels avensos de la mateixa. Nos referim al Congrés vitícola que ha de celebrarse en nostra ciutat en lo mes de Maig. Tothom sap los punts importants que's tractaren en lo celebrat l'any passat a Sant Sadurn de Noya y no ho serán menos també los que's tractarán enguany en lo que presenciara nostra població. Lo principal objecte del Congrés es parlar dels ceps americans y la manera de adaptarlos al nostre país ab tot coneixement de causa. També hi haurá un concurs d'empeltadors, poguent nostres pagesos apreciar practicamente la manera de tractar las plantas resistents a la filoxera avuy que per nostra desgracia la tenim ja dintre de casa. Los bons resultats que dit Congrés donará es per demés enumerarlos puig tothom aprendrá qui mes qui menos perque los iniciadors se proposan que 'ls coneixements que's dividiran estiguin al alcans de tothom y no podrá ser menos perque, está declarat ja que catalá será dit Congrés y aquesa llengua será la que's parlará y escriurá en lo mateix perque com per aquesta patria's treballa just es que se li parli tal com parla pensa y sent.

Finalment parlarém de nostre Camp de Demostració que en lo vinent Maig va a ser lo punt culminant. Encare que lentament en progressar la plantació de ceps americans a fi de poguer servir las demandas que fassin los socis que de cada dia son tan grans que encare que dit Camp fos deu vegades major no podría tal volta cumplir las grans necessitats que se senten, máxime faltant lo principal element del aigua per lo qual se lluyta ab grandissimas dificultats.

Com a resultat de la marxa donada enguany a nostra societat ha tingut un aumet aquest d'uns 20 a 25 socis, mas hauria de ser encare major l'aument a fi de poguer reunir més forsa y portar a cap molts dels projectes que no's poden realisar per falta d'elements, deixant a la consideració de la general lo modo y manera d'aumentar las possibilitats a fi de poguer conseguir lo que ab justicia aspira la classe agricultora.

Aquestos son los treballs realitzats per la Junta y sas aspiracions que espera mereixerán vostra aprobació.

Reus 10 Janer 1899.

Congrés Vitícola de Reus

en Maig de 1899

QUESTIONARI

TEMA II

Sistemas recomanables de preparació del terreno, plantació y successins calius.

1.º ¿Per quin sistema arrebassen la terra en eixa localitat?

A—Ab màquines de vapor.

B—Bólgits.

C—Aradas de tracció directa.

D—Arrebassades a bras en la totalitat del terreny; a vall ó a rasa ó a claveró. Condicions econòmiques de cada un d'aquestos sistemes.

2.ª Quin sistema de plantació es l'empleat en aquest país?

3.ª Quins cuidados se donen a la terra: llaurades d'hivern y d'estiu, cavades d'hivern y d'estiu, esmagacades ó sia cavades lleugeres; rasetas ó basses pera la retenció de l'aygua pluvial.

4.ª Quins cuidados se donen als ceps empeltats; traure las arrels de la púa, traure los rebrots del patró, descabellar, despampolar, escapsar las redoltas, ensofradas, sulfatades, banys d'ácit sulfúrich, de sulfat de ferro, etc.

5.ª Quin sistema de poda es lo més comú en eixa localitat? En cas de fersen varíus, quin es lo que dona més bon resultat?

TEMA III

Adobs pera la vinya: sa confecció y manera d'aplicarlos.

1.ª En quina época s'adoban las vinyes en eix país? y en quin forma?

2.ª Com s'acostuma lograr lo cremadís per colgar en los valls de la vinya?

3.ª Quina mena d'adobs verds s'usan (brancas de plí ó d'altras arbres, brossa terrera, roldó, canyas, etc., trepadellas ó altras plantas cultivadas, redoltas ab pampols ó secas, etc.)

4.ª Fems:—Per quin sistema s'obtenen los fems en aquesta localitat; per compra, per cria de bestiar propi ó llogant las herbas; per la recría de bestiar bovi, etc.

5.ª Com se conservan los fems en vostra terra?

6.ª Adobs químichs:—S'usan molt los adobs químichs en aquesta localitat? Quinas son las primeras materias que s'usan; en quin época y en quin forma; solas ó barrejades?

7.ª S'acostuma enriqueix los adobs verds, los fems ó altras adobs per medi dels adobs químichs?

8.ª En cas d'usarse molt los adobs químichs, quinas fórmulas s'acostuman a usar?

A—Pera terras molt bonas y no calissas.

B—Pera terras molt bonas y calissas.

C—Pera terras pobres no calissas.

D—Pera terras pobres y calissas.

E—Pera terras secas.

F—Pera terras frescas.

TEMA IV

Lluita contra la cochylys (cuch del rahim); medis per lluitar contra la plaga.

1.ª Fa molt mal lo cuch del rahim entre vosaltres? Quants anys fa que es coneguda aquesta plaga?

2.ª S'ha observat alguna mena de ceps molt més, ó molt menós, atacada que altres?

3.ª S'ha fet algun procediment pera destruir lo cuch? S'ha probat cassarlo ab las mans? Quins resultats ha donat?

4.ª S'ha probat algun preparat pera impedir que lo cuch cümpleixi sa reproducció en la vinya? Quant costa y com ha anat?

5.ª S'ha empleat ab éxit alguna substancia insectívora que mati lo cuch sense perjudicar la vinya, ni ls rahims, ni l'ví? Quant costa y com ha anat?

6.ª S'ha probat escaldar ab aygua bullenta, en lo hivern, las socas dels ceps y las estacas ó puntals per destruir los ous y larvas de la cochylys? Com ha anat?

7.ª S'ha probat pintar las socas dels ceps y las estacas ab alguna substancia pera destruir la cochylys?

8.ª S'ha provat agafar las papallonas de la cochylys a la nit per medi de llanternas especials ó altras medis? Com ha anat?

9.ª S'ha probat l'us de substancias pulverulentas (calís viva, polys de carretera, sofre, etc.) per combatre la cochylys? En quin época s'ha fet? Quant costa y com ha anat?

Lo regionalisme á Madrid

Are diu que comensan a ferne cas de valent en la vila y cort d'aixó del regionalisme, ara tant mateix comensa a posarshi de moda. Fins l'Academia de Ciéncias morals y políticas ha determinat ferli els honors de debatirlo en lo present curs. Ja ho veus, lector; una moda provinciana que s'imposa a la gent estirada del «cerebro de España» deu tenir alguna cosa de particular.

Coincidint ab aqueix acort de la dita Academiá, en

Silvela, que no calla may y ha fet are novas declaracions que publica «El Liberal», ha precisat una mica lo que significa per ell lo regionalisme. Ohimlo.

«No s tracta de confiar a las regions la defensa armada del territori, ni tampoch l'educació y l'ensenyansa, que correspon organitzar al Estat. Per regionalisme entenoh una amplia descentralisació administrativa que dona vida propia a organismes intermitjos entre l'individuo y l'Estat.» Lo regionalisme entés aixís resulta verdaderament un tema d'academia. Pot prepararse en Silvela per ferhi un discurs filosófich que de segur será molt aplaudit, més potser que'l regionalisme que posa en práctica desde las esferas gubernamentals.

Com será aqueixa práctica? Continóem ohint al futur president del consell de ministros; «La tutela del Estat seguirá sobre las regions que demostren llur incapacitat per gobernarse...» Quants y qui serán los que s'afadarán? Pero haurá de disminuirse y fins desapareixer en aquellas que, com las Provincias Bascas, Navarra y Catalunya, tenen sobrada aptitud per administrar llurs interessos é hisendas. Los llassos polítichs y l'unitat nacional subsistirán, pero no'l modo jacobí d'entendre la vida jurídica del Estat. May la descentralisació, per radical que sia, ha constituït un perill. Precisament l'Espanya era més forta y may estigué més assegurada sa unitat que quan las Diputacions eran poders ab vida propia.» En lo que segueix se compromet en Silvela. «La descentralisació—diu—ha sigut programa de tots los partits...» Y no l'han cumplert. Tinga compte en Silvela que no li hagném de fer després aquest mateix retret. Y continúa: «El dia en que s'porti a la práctica haurá d'esser en sentit lliberal, emancipant al poble de las servituds oficials que l'oprimeixen.» Suposém que aquí lliberal vol dir ample, sense gasmonyería, sens por de ferne massa.

De totes maneres es curiós que diga tot aixó un conservador militant, que tantas armas havia fet ab en Cánovas, l'enemich del regionalisme y perseguidor del catalanisme, el usurpador de las llibertats de Basconia. Se veu que vint y tants anys no han passat sens deixar rastre. Veurem ara si ho entén aixís en Silvela desde'l govern y per allavors nos reservém lo judici. Com muda tant sovint de cassaca, tenim dret a dubtar de tot lo que diga.

Lo que hi ha es que la Academia de Ciéncias morals y políticas ab tot aixó s'queda molt ressegada. Tenim curiositat de saber quinas cosas dirán los académichs, perque'ns apar que n'han de sortir de saladas. L'hábit que tenen los sabis de Madrid de judicar las cosas fundantse purament en la teoria nos promet moltes ideás singulars sobre aquest tema del regionalisme, que comensarán ells a tractarlo quan ja nosaltres y per altres apenas es res més que un nom, casi sense significació, que ja no pot tenir més que una utilitat relativa y, sobre tot, immediata. Veritat es que per ells, pels madrilenys, pot significar alguna cosa, lluny com están de compendre la verdadera descentralisació que perseguim, lo nacionalisme en una paraula. Lo nacionalisme ne'l compendrán may a Madrid, perque topa furiosament ab l'organisació essencial d'aquell centre. Per de prompte als qui'l volen aplicar lo regionalisme ja ls acusan de reaccionaris, que a Madrid sembla que es un dels més graus fástichs que pot rebre un home y ho prova certament l'empenyo ab que en Silvela se'n defensa, tant en lo que toca al regionalisme com en lo que s' refereix al reconeixement de la autoritat del Papa en las cuestiones socials. A. L.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas del dia 23 de Janre de 1899 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with 7 columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Grau d'humitat, Pluja en 24 horas, Agua evap. en 24 h., Estat del cel, Observ. particular. Includes a sub-table for TEMPERATURAS and VENTS.

Extraordinaria, més que en cap altre dia de la temporada, fou la concurrencia que ahir nit assistí a la escullida funció del teatro de la plassa de Prim.

Totas las obras que s'posaren en escena foren ben interpretadas per los artistas encarregats de sa execu-

ció, pero no podém menos de fer menció de la preciosa sarsuela «La Viejecita» que además d'esser posada en escena ab tot esmero y propietat, obté per part dels artistes una execució esmerada, fentse aplaudir en la majoria de las escenas y alcansant lo simpática primera tiple senyoretá Alcaocer las més justas ovacions per la manera magistral ab que canta la part a ella encomenada.

«La buena sombra» que formava part també del programa, agradá a la concurrencia, que sortí molt satisfeta del teatro Fortuny.

Lo número de Janer de la revista literaria «La Clavallina» de Perpinyá publica un article d'en Alphonse Talut que fa referencia a un altre publicat en Lo SOMATENT per nostre benvolgut amic en Cosme Vidal.

No podém reproduhirlo, com fora nostre gust, perque hi ha conceptes que estém convenuts que la censura no deixaria passar sense esmena. Quan las circunstancias mudin se'n farém un plaher.

Segueix a Lleyda molt animat lo mercat d'olis, realisants bastantas tranzaccions, sostenintse molt bé los preus, puig hi ha moltes més demandas que ofertas, ab tot y haver sigut excelent la collita.

«El Porvenir» de Tortosa publica com a folletí lo juguè cômich en un acte «La pau turbada» original de don Joseph Ferré y Gendre, nostre corresponal en aquella ciutat, que fou estrenada ab éxit en lo teatro de la societat «El Alba» d'aquesta.

Ab los 23.000 soldats que encare quedan a Cuba, los repatriats de la Gran Antilla passen de 150.000. La repatriació costa més de 45 milions. La cantitat que s'den al exércit de Cuba passa de 85 milions. Arriban a 80 milions los soldats y oficials que han sigut enterrats a Cuba per feridas ó per lo vómit.

Molt concorreguda se vegé la funció teatral celebrada lo passat diumenge en lo «Círcol Artístich Catalá». Tots quants prengueren part en la mateixa se lluhiren de debó, demostrant los avenços que fan en lo difícil art de Talía.

Se tracta de constituïr a Barcelona una associació d'excursionistas, dedicada a organitzar viatges pera visitar diferentas comarcas, ciutats y monuments de Europa.

La Companyia de ferrocarrils de Tarragona a Barcelona y Fransa ha acordat establir viatjes d'anada y tornada desde Barcelona, Sitges, Valls, Reus y Tarragona a Vilanova.

Dita concessió abrassará desde'l divendres dia 10 de Febrer al dimecres de Cendre, inclusiv.

Lo comer alemany fa grans progressos a Xina.

A Shanghai s'ha fundat un períodich escrit en llengua alemana, encarregat de la defensa dels interessos polítichs y comercials germánichs en lo Celeste Imperi.

En breu embarcará pera Manila lo senyor Gómez Centurrión, qui representa varias societats econòmiques de la península y va al Arxipiélch filipi ab la missió de gestionar la llibertat dels presoners espanyols.

Lo recautat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferentas especies, puja a pesetas 1029'41.

Estat demostratiu

del moviment ocoregut durant l'any 1898 en los establiments de Beneficencia d'aquesta ciutat a càrrech del Excm. Ajuntament.

CASA DE CARITAT

Assilats del any anterior: 30 homes, 25 donas, 54 noys y 43 noyas, total 125.

Id. ingressats en lo present any: 5 homes, 6 donas, 11 noys y 9 noyas, total 31.

Total general d'assilats: 35 homes, 31 donas, 65 noys y 52 noyas, total 83.

Sortidas d'assilats en lo present any.—Per reclaments de sas familias: 1 home, 12 noys y 12 noyas, total 25.

Per defunció: 5 homes y 7 donas, total 12.

Total general de sortidas: 6 homes, 7 donas, 12 noys y 12 noyas, total 37.

Existencia pera l'any 1899: 29 homes, 24 donas, 53 noys y 40 noyas, total 116.

HOSPITAL CIVICH-MILITAR

Malalts existents del any anterior: 15 pages militars y 22 donas, total 46.

Id. ingressats a l'any actual: 79 paysans, 98 militars y 82 donas, total 259.

Total general de malalts: 94 paysans, 107 militars y 104 donas, total 305.

Sortides de malalts en lo present any.—Per curació 55 paysans, 89 militars y 53 donas, total 197.

Per mort: 26 paysans, 3 militars y 35 donas, total 64.

Total general de sortides: 81 paysans, 92 militars y 88 donas, total 261.

Existencia pera l'any 1899: 13 paysans, 15 militars y 16 donas, total 44.

MANICOMI PROVINCIAL

Existencia d'alienats del any anterior: 23 homes y 16 donas, total 39.

Alienats ingressats en lo present any: 10 homes y 7 donas, total 16.

Total general de reclusos: 33 homes y 22 donas, total 55.

Sortides d'alienats en lo present any.—Per curació 2 homes.

Per mort: 7 homes y 3 donas, total 10.

Total general de sortides: 9 homes y 3 donas, total 12.

Existencia pera l'any 1899: 24 homes y 19 donas, total, 43.

PRESONS DEL PARTIT

Existencia de presos del any anterior: 14 homes.

Presos ingressats en l'any actual: 116 homes y 10 donas, total 126.

Total general de presos: 130 homes y 10 donas, total 140.

Sortides de presos en lo present any: 114 homes y 7 donas, total 121.

Existencia pera l'any 1899: 16 homes y 3 donas, total 19.

Reus 31 de Desembre de 1898.—L' Oficial del Negociat, Joan Cochis.—V. B.—L' Alcalde, Joseph Maria Borrás.—Conforme: lo President de Beneficencia, Joan Abelló.

Secció oficial

Registre civil

dels dies 21 y 22 de Janer de 1899

Naixements

Teresa Ramon Puig, de Martí y Sebastián.—Sebastià Arnavat Ferré, de Joseph M. y María.—Anton Ferré Magrané, de Joseph y Francisco.—Magdalena Durán Juncosa, de Joan y Magdalena.

Matrimonis

Salvador Moragas Sanahuja, ab Ramona Miró Galofré.

Defuncions

Magi Marca Compte, 72 anys, S. Libori 7.—Anton Montserrat Grau, 56 anys, S. Pere alt 64.

Secció religiosa

Sant d'avuy.—Sant Timoteo.

Sant de demà.—La Conversió de Sant Pau.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entrades de dia 21

De Port-Vendres en 6 ds. pol gol. francesa Jenne Lucienne, de 63 ts., ab bocoys buyts, consignat a don Anton Mariné.

De Andraitx en un dia balandra espanyola Juanito, de 41 ts., ab efectes, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

Despatxadas

Pera Cette v. Correo de Cartagena, ab ví.

Pera Londres y esc. v. inglés Arana, ab efectes.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	58'	Aduanas	91'50
Exterior		Norts	32'95
Amortizable	68'25	Fransas	30'65
Cubas 1896	53'50		
Cubas 1890	45'50	Obs. 6 0/0 Fransa	85'25
Exterior París	50'30	Id. 3 0/0	45'37

GIROS
París 30'40 Londres 32'85

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d'ahir.

Interior	58'02	Cubas del 86	53'50
Exterior		Cubas del 90	45'50
Colonial		Aduanas	91'
Norts	32'95	Ob. 5 0/0 Almansa	80'75
Fransas	30'65	Id. 3 0/0 Fransa	44'50
Filipinas	68'75		

PARIS

Exterior 50'55 Norts
GIROS
París 30'40 Londres 32'75

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los països.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de Comers de la mateixa.

Londres a 90 dias fetxa.

» a 8 dias vista.

París a 8 dias »

Marsella a 8 dias »

VALORS LOCALS

	Ptas.	Ptas.	
ACCIONS	DINER	PAPER	OOPER.
Gas Reusense.		750	
Industrial Farinera	500		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	475	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companya Reusense de Transvias			
Companya Reusense de Transvias privilegiadas de cinch per 100	200		

Anuncis particulars

¡Exquisit!

—¿De quin plat parlan vostés?
—De cap.
—Vaja sí, es porque no 'm volen convidar.
—No es aixó.
—¿Donchs qué, es algún «exquisit gelat»?
—Tampoch; ens referim a la may ben ponderada tela holanda de cotó EQUIS que ven la casa PORTA a deu pessetas la pezza de vint metres.

En venda

Hi ha pera vendre en la Granadella un molí fariner de vapor en lo que poden instalarse altres industriass. Dirigirse a Ramon Gassó de la Granadella.
Venda en aquesta ciutat de duas casas: carrer de Jesús, cantonada al arrabal de Jesús y carrer de Berre-ras y altra, carrer de Montserrat núm. 11.
Dirigiese al mateix Sr. Gassó.

Pera ls soldats repatriats

Sorteig, que tindrà lloch lo dia 26 de Febrer prop vinent, de las dugas artísticas figuras de moviment que adornavan lo Ramillets del Gran Café d' Espanya, cedits per lo dueño de dit establiment.

Lo producte será aplicat a benefici dels soldats que tornan de Cuba y Filipinas, ferits o malalts.

Preu del bitllet: 25 céntims de pesseta.—Se venen en la Redacció de LO SOMATENT.

ESCORIAS THOMAS.

Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

TELEGRAMAS

Madrid 23.

S'assegura que l' senyor Carvajal, aprofitant lo disgust que regna entre certs elements del partit progressista contra la quefatura de Esquerdo, treballa pera erigirse en quefe dels descontents.

—Se diu que la persona que més está influint prop dels tagalos pera conseguir la libertat dels pre-

soners es lo director d' una Companya marítima de Filipinas. D' aixó sembla que parla Ríos el ministre de la Guerra en lo despaig d'ahir.

—Correa vol que 's compleixi l' article quart del Reglament d' ascensos en temps de pau. S' amortisarà lo 50 per 100 y l' altre 50 per 100 se provehirá per antigüetat.

En quant als capitans generals, lo ministre creu que no deu concedirse aquest empleo més que al general que hagués salvat al país en un moment donat. Entén que no deu existir tal càrrech, ó quan menos haverhi sols una plassa de capitá general. Així, procurará amortisar aquestes plassas per medi d' una lley.

En los retiros té Correa també un criteri fixo. No deuen concedirse los retiros mes que per forza, aixó es, per haver arribat a la edat reglamentaria. Als que no 's trobin en aquest cas, deu donárselshi la llicencia absoluta.

Diguin lo que vulguin, segueix Correa, en lo projecte del servey general militar obligatori no s' admetran redempcions ni substitucions per cap concepte.

—«El Liberal», després d' explicar que ab l' indult als periodistas aquestos no surten de la presó, creu que en l' indult general que 's concedeix avuy no succehirá lo mateix y podrán ser posats en llibertat dits periodistas.

—«La Reforma» diu que l' ministre de la Guerra se troba un poch delicat, y que potser no vagi al banquet del Palau per aquest motiu. Hi anira si 's millora.

—La mateixa «Reforma» confessa que ha visitat a Silvela y que aquest no té cap carta del general Weyler.

Ocupantse d' assumptos militars, diu «La Reforma» que Correa té dos projectes pera la amortisació de vacants: un pera l' generalat y un altre pera la quefes y oficials.

—La Unió Ibero-Americana ha redactat un missatge en lo que tracta ampliament de la situació dels espanyols presoners dels tagalos.

Se diu en ell, que cada familia mitjanament desahogada té al seu servey dos ó tres soldats que 's troban reduhits a la condició d' esclaus.

Opina la Unió Ibero-Americana que ls filipins no aspiran a un rescot quantiós, essent la única aspiració d' Aguinaldo que Espanya li demani la llibertat d' una manera oficial.

Aconsella la Unió al Govern que negocieji directament ab lo dictador tagalo.

—En lo Ministeri de la Guerra s' ha rebut un despaig del general Jiménez Castellanos qui comunica que han sortit de Cienfuegos en lo vapor «Enf» 8 quefes, 88 oficials 117 soldats dels batallons de Sevilla y Catalunya.

—Ara un despaig de Filipinas diu que la situació es tan grave, que 's tém que esclati una ruptura de hostilitats entre yanquis y tagalos.

—De Washington telegraffan a Londres que la premsa d' aquella capital opina que la aprobació del tractat de pau per las Cambras será un fet avans de fi de mes.

Se diu que van perdent terreno las tendencias anti-aneccionistas.

—Lo general Ríos ha llecciat totas las forzas de Manila inclós los voluntaris de Macabeles, que forman un total de 2.000 homes.

He fet aixó, diu lo general Ríos, per créureho convenient a nostres interes os morals y materials.

He rebut lo cablegrama del ministre d' Ultramar y continúo la gestió relativa als presoners dels tagalos.

Crech immediata la llibertat dels presos civils, per disposició de la Assamblea de Malolos, que autorisarà també a Aguinaldo pera que 's llibertin los militars quan ho cregui convenient.

Me complau aquest acort porque tendeix a facilitar las gestions directas ab l' enemich.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANYIA DE SARSUELA CÓMICA

DE

D. JOSEPH GIL

Funció pera avuy.—2.º d' abono de la 2.ª serie.—La aplaudida sarsuela en un acte «La marcha de Cádiz», estreno de la sarsuela cómica en un acte «El primer Reserva» y la sarsueleta «La buena sombra».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paraís 2.

A dos quarts de nou.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Pildoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font

(FARMACÈUTICH)

Demaneu tots los que tinguen tos en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit aliviar cap altre de tots los acreditats específics coneguts, tota vegada que ellas constitueixen un preciós medicament per combatrela.

Preu 1 pesseta capsas

Nota - Se envien per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que se demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESpanyola

Pelayo, 42

Barña

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pagès», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona. «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich. «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes. «L'Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot. «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé. «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers. «El Vendrellen-sa», setmanari de Catalunya, del Vendrell. «La Revista Gallega», setmanari de la Corona (Galicia). «Euskalduna», «Euskalzalea», setmanaris de Bilbao (Bizcaya). «El Eco del Guairolapé», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Caramelos Pectorals

DEL

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aërea, disminueixen y fluidifiquen la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficaç per combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vias respiratorias. Se componen d'estimulants vegetals, sense que en sa preparació s'emplehin narcòtics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, lo mateix per los noyetos que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avidés per los noys a quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsas acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.-REUS.

Demanis en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsas 6 rals

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM. ADO. FOSFATAT

COM. ADOB. POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KALINITA, ETC.

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo més durader

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D'EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l'empleo

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Diversiones públicas

Compañía de Seguros

COMPAÑIA DE SEGUROS

JOSEPH GIL

Text describing insurance services and company details.

ESCORIAS THOMAS

TELEGRAMAS

Text describing telegrams and other services.

Table with multiple columns containing names, addresses, and contact information for various companies and individuals.